

۲۰ میلیارد دلار تجارت سیاه؛ آفت تولید!

واحد مطالعات و پژوهشهای انجمن مدیران صنایع خراسان رضوی

قاچاق کالا به کشور که برخی از سازمانها رقم آن را حدود ۱۲ تا ۲۰ میلیارد دلار اعلام کرده اند، علاوه بر آسیب زدن به بخشهای تولیدی کشور و گسترش بیکاری در جامعه به دلیل این که قاچاق بودن آن مشخص نیست، زیانهای قابل توجهی نیز به مصرف کنندگان ایرانی وارد ساخته است.

از سوی دیگر اقتصاد سایه، یا اقتصاد زیرزمینی به عنوان بازاری شناخته می شود که از انواع مختلف داد و ستدها تشکیل شده است، چیزی که این روزها در قالب معاملات پنهان فروشندگان موبایلی یا قاچاق کالا شاهد آن هستیم.

در این بازار مالیاتها، قانونمدیها و تجارت سالم نادیده گرفته شده و از آن پرهیز می شود، زیرا فعالان آن اغلب سوداگرانی هستند که تنها به منافع خود فکر می کنند، از اینرو قاچاق، فعالیتهای اقتصادی داخلی را تحت تأثیر خود قرار می دهد و خزانه دولت را از دریافت درآمد های مالیاتی محروم می کند.

تجارت سیها سوداگران با ایجاد اختلال و تحریف در تولید ناخالص داخلی بویژه در سیستم توزیع داخلی باعث از بین رفتن نظارت و ناتوانی در اتخاذ سیاستهای اقتصادی صحیح می شود، همچنین با توجه به اینکه تنها عده محدودی از این فعالیتها بهره می برند، آثار منفی آن روی درآمدهای شهروندانی که فعالیتهای اقتصادی سالم دارند، بسیار زیاد است.

بتازگی بانک جهانی در تحلیلهای خود اعلام کرده است، اقتصاد غیر رسمی حدود یک پنجم تولید ناخالص ملی ایران را تشکیل می دهد.

براین اساس، ایران پس از عربستان سعودی دومین اقتصاد غیر رسمی را در سطح کشورهای خاورمیانه دارا است. واقعیت این است که فعالان اقتصاد غیر رسمی که برخی از آن به عنوان اقتصاد زیرزمینی یاد کرده اند، در بسیاری از موارد چالشها و مشکلات متعددی را در فرایند توسعه خلق می کنند که رفع آن مستلزم صرف هزینه های سنگین مادی و معنوی است.

در این راستا پژوهشهای محققان نشان می دهد فرآیند تولید پول در حوزه اقتصاد زیرزمینی که با معاملات فراوان همراه است، اغلب بدون پرداخت حق و حقوق قانونی و از جمله «مالیات» انجام می شود، از این رو تولید پول و ثروت در این حوزه از منظر بسیاری از کارشناسان نامشروع و برای اقتصاد کشورمان مضر است.

نمونه این امر را می توان در قاچاق کالا دید که معمولا با شگردهای مختلف انجام می شود. شواهد نشان می دهد با همه اقدامات انجام شده، در حال حاضر بخش عمده ای از کالاهای موجود در بازار، کالای قاچاق است کارشناسان بر این باورند، قاچاق گسترده کالا که بعضی از صاحب نظران از آن به عنوان «تجارت سیاه» نام می برند، یکی از مشکلات عمده واحدهای تولیدی و صنعتی و در یک کلام اقتصاد ملی است.

بنا بر تجربه جهانی مهم ترین ابزاری که دولتها برای ایجاد محدودیت در فعالیتهای غیر سالم از آن بهره جسته اند، ابزارهای شناسایی به منظور افزایش هزینه های سوداگرانه است. این تجربیات می تواند با توجه به شرایط کنونی کشور مورد استفاده قرار گیرد و در دستور کار دولت و مجلس قرار گیرد، امری که با اجرای طرح ایران کد این روزها شاهد آن هستیم. «ایران کد» با شناسنامه دار کردن کالاها از طریق کد ۱۶ رقمی و شناسایی کالای مجاز از غیرمجاز امکان ورود کالای قاچاق را به نظام توزیع نمی دهد. از این رو می توان انتظار داشت با برقراری این نظام جدید، ضمن شفاف سازی و سلامت اقتصادی، شبکه توزیع در برابر قاچاق کالا واکسینه شود. امکان مقایسه کالاها با یکدیگر و تسهیل در محاسبه ارزش و کیفیت، حذف واسطه ها، ایجاد فضای رقابتی در بازار با معرفی معیارهای کیفی و شناسایی کالاها، ایجاد انگیزه در بخش خصوصی برای سرمایه گذاری با کنترل قاچاق کالا، بالا بردن رفاه ملی، حذف قیمت های متفاوت بر روی کالاها و خدمات، کنترل تقلب در تولید، جلوگیری از خروج ارز، امکان استفاده از حداکثر توان داخلی در تولید، ساماندهی زنجیره توزیع کالا در کشور و ایجاد زبان مشترک بین عناصر درگیر در چرخه تجارت از جمله اثرات این نظام در اقتصاد ملی است. از سوی دیگر در بیشتر کشورهای جهان بخش عمده ای از منابع درآمدی دولت، از طریق دریافت مالیات تأمین می شود. اما در این میان، گریز از

مالیات در کشورها باعث شده است تا درآمدهای مالیاتی، همواره از آنچه برآورد می شود کمتر باشد، از این رو بیشتر کشورها ضمن ایجاد محدودیت شدید برای فعالیتهای ناسالم و مخرب اقتصادی مانند قاچاق، تلاش خود را برای کاهش این پدیده با اصلاح نظام مالیاتی به کار می گیرند. خوشبختانه این موضوع در سالهای اخیر مورد توجه برنامه ریزان کشورمان قرار گرفته است، به طوری که شاهدیم در سند چشم انداز ۲۰ ساله کشور «مالیات» به عنوان یکی از اهداف و شاخصهای کلیدی برای قطع وابستگی به نفت، اتکا به درآمدهای مطمئن، تأمین هزینه ها و مخارج دولت مطرح شده است. در این راستا هرچند برای شفاف سازی مبادلات، فرار مالیاتی و کاهش آن در برنامه پنجم توسعه تدابیری اندیشیده شده، اما باید الزاماتی نیز در نظر گرفت تا افرادی که با فعالیتهای مخرب خود اقتصاد کشورمان را تحت تأثیر قرار داده اند، در چنگال «عدالت» مالیاتی گرفتار شوند. به هر حال نباید فراموش کنیم که موفقیت در مبارزه با قاچاق کالا موجب افزایش تولید داخلی و نیز تضمین استقلال کشور می شود. برای تحقق این مهم و کسب موفقیت در امر مبارزه با تجارت سیاه باید مردم را رکن اصلی و اساسی این راه قرار دهیم، چراکه حضور و مشارکت مردم، در کنار ایجاد بسترهای فرهنگی مهمترین عامل در موفقیت این مسیر است.

واحدهای صنعتی به تولید کنندگان برق تبدیل می شوند

نشست گفت: با اجرای طرح هدفمند سازی یارانه ها بسته های حمایتی دولت نقش بسزایی در کاهش فشارها به بخش صنعت خواهد داشت. وی گفت: بخش صنعتی در شرایط تحریم و وضعیت اقتصادی کنونی در شرایط حساسی قرار گرفته که ایجاد چنین فرصت هائی و استفاده صحیح از آن می تواند به منزله روزنه ای برای صنعت کشور تلقی شود. قنبری افزود: همکاری بخش صنعت با پیمانکاران بزرگ صنعت برق می تواند به ایجاد فرصت های جدید در فضای کسب و کار منتهی گردد.

در این نشست که به ابتکار دبیرخانه انجمن مدیران صنایع خراسان در حوزه ستادی گروه مهم شرق و در تاریخ چهارشنبه ۲۷ بهمن ماه برگزار گردید اعضای کمیته برق انجمن ضمن بازدید از واحد ها و آزمایشگاههای گروه مهم شرق از جمله واحد های طراحی و احداث پست های فشار قوی، آزمایشگاه DCS، آزمایشگاه دیسپاچینگ و مخبرات و آزمایشگاه شیمی و روغن از نزدیک با دستاوردها و توانمندی های این گروه آشنا شدند.

با اجرای طرح هدفمند سازی یارانه ها و پیاده سازی بسته های حمایتی دولت، واحد های صنعتی می توانند ضمن تأمین برق مورد نیاز خود به فروش تضمینی انرژی الکتریکی بپردازند. خجسته رئیس هیئت مدیره گروه مهم شرق ضمن اعلام این مطلب افزود: واحد های صنعتی می توانند با احداث واحد های نیروگاهی مقیاس کوچک تا سقف ۲۵ مگاوات ضمن استفاده از تسهیلات دولتی با بهره ۱۱ تا ۱۴ درصد با بازپرداخت ۵ ساله از امکان فروش تضمینی مازاد برق تولیدی خود به وزارت نیرو نیز بهره مند گردند. وی که در جلسه مشترک مدیران ارشد گروه مهم شرق و کمیته تخصصی برق و الکترونیک انجمن مدیران صنایع استان خراسان سخن می گفت افزود: گروه مهم شرق بعنوان یکی از مجریان این طرح در سطح کشور آمادگی دارد تا با توسعه و احداث واحدهای نیروگاهی مقیاس کوچک به ایجاد و استقرار این فضای کسب و کار در صنعت خراسان اقدام نماید.

قنبری مدیر اجرایی انجمن مدیران صنایع خراسان نیز در این